

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2001

3. volební období

854

**Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu
Smlouva mezi Českou republikou a Chilskou republikou
o sociálním zabezpečení,
podepsaná v Santiagu de Chile dne 7. prosince 2000.**

N á v r h   u s n e s e n í

Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky souhlasí se Smlouvou mezi Českou republikou a Chilskou republikou o sociálním zabezpečení, podepsanou v Santiagu de Chile dne 7. prosince 2000.

Předkládací zpráva pro Parlament ČR

Koordinace národních systémů sociálního zabezpečení je jedním z významných způsobů usnadnění potřebné mezinárodní migrace pracovníků, podpory podnikání a poskytování služeb. Je zájmem České republiky toho dosáhnout i ve vztahu k některým evropským i mimoevropským státům.

Kromě zemí Evropské unie, na něž je v poslední době zaměřena hlavní orientace České republiky, je středem zájmu České republiky i úprava vztahů s některými mimoevropskými státy, mezi nimi i s Chile.

Chilská republika se staví kladně k řešení celosvětových problémů jak prostřednictvím bilaterálních vztahů tak v rámci mezinárodních organizací. Chile je zakládajícím členem OSN. Pro období 1996 - 1997 bylo nestálým členem Rady bezpečnosti OSN. V roce 1996 Chile získalo pozorovatelský statut v OECD a v dlouhodobější perspektivě má ambice stát se členem této organizace. V březnu 1998 se vedoucí chilské mise při OSN ujal funkce generálního ředitele Mezinárodního úřadu práce (ILO) se sídlem v Ženevě.

V červenci 1996 Chile podepsalo rámcovou Dohodu o spolupráci s Evropskou unií, která zakotvuje mechanismus pravidelných politických konzultací, a jeho snahou je stát se do roku 2002 přidruženým členem Evropské unie. Bilaterální provázanost Chile s Evropou na úseku sociálním dosvědčuje fakt, že má sjednány smlouvy o sociálním zabezpečení s Belgií, Dánskem, Finskem, Francií, Izraelem, Lucemburskem, Norskem, Maďarskem, Rakouskem, Řeckem, Portugalskem, Španělskem, Spolkovou republikou Německo, Švýcarskem, Švédskem a Velkou Británií.

Předkládaná Smlouva o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Chile (dále jen „Smlouva“) je jednoduchý smluvní dokument. S ohledem na malou migraci osob mezi oběma státy se omezuje pouze na úpravu vztahů mezi oběma státy v oblasti důchodů a zdravotního pojištění důchodců.

Přes tuto svoji jednoduchost Smlouva plně respektuje mezinárodně uznávané principy koordinace sociálního zabezpečení uplatňované v základních dokumentech mezi vyspělými státy (vedle dvoustranných smluv jsou to Nařízení EHS č. 1408/71 o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, samostatně výdělečně činné a členy jejich rodin

pohybující se v rámci Společenství, Evropská úmluva RE o sociálním zabezpečení č.78 z roku 1972, Úmluva MOP o zřízení mezinárodního systému pro zachování práv v sociálním zabezpečení č. 157 z roku 1982) :

- rovnost nakládání s občany
- příslušnost k pojištění ve státě zaměstnání s vymezenými výjimkami
- sčítání dob pojištění pro získání nároku na dávku a
- export dávek.

Cílem předkládané Smlouvy s Chilskou republikou je zajistit, aby osoby neztratily svá práva získaná podle vnitrostátních předpisů o sociálním zabezpečení jen proto, že ze své země odešly, aby pracovaly, bydlely nebo se zdržovaly ve druhé zemi. Smlouva umožní přiznání a výplatu chilských důchodů osobám bydlícím nebo se zdržujícím v České republice a přiznání dílčích důchodů z českého důchodového pojištění osobám, které v České republice po určitou dobu pracovaly, avšak teprve s přihlédnutím k době pojištění v Chile získají potřebnou dobu pojištění pro nárok na důchod.

Smlouva je obsahově i formálně členěna v souladu s mezinárodními zvyklostmi do pěti částí.

Část I - všeobecná ustanovení - obsahuje definice výrazů používaných pro účely této Smlouvy (článek 1), věcný rozsah (článek 2), osobní rozsah (článek 3), ustanovení o rovnosti nakládání s osobami bydlícími na území obou smluvních stran a osobami odvozující svá práva od těchto osob (článek 4), ustanovení o rovnosti území při poskytování dávek a převodu dávek (článek 5).

„Příslušnými úřady“, do jejichž působnosti spadají oblasti upravované touto Smlouvou, budou ve smyslu článku 1 odst.1d) na české straně Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo zdravotnictví; „kompetentními institucemi“ podle písmene e) příslušnými k provádění Smlouvy budou Česká správa sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovny.

Článek 2 stanoví výčtem právních předpisů věcný rozsah Smlouvy. Podle chilské praxe smluvní dokument upravuje jen oblast důchodů a zdravotní péče důchodců. Na chilské straně je oblast důchodů upravena 2 systémy sociálního zabezpečení : „starým“ - spravovaným Vrchní správou sociálního zabezpečení členů Úřadu pro správu sociálního zabezpečení a „novým“ - založeným na individuální kapitalizaci spravovaným soukromými penzijními fondy pod Vrchní správou penzijních fondů.

Z článku 3 vyplývá, že osobní rozsah Smlouvy vychází z příslušnosti k pojištění, nikoli ze státního občanství. Sleduje současné trendy, které neomezují výhody plynoucí ze Smlouvy pouze na občany smluvních států, ale kryjí všechny pojištěnce.

Článek 4 zakládá povinnost stejného nakládání s osobami krytými Smlouvou. Článek 5 vyjadřuje další ze základních koordinačních principů zakládající rovnost území při poskytování dávek a výplatu dávek do třetího státu.

Část II - používání právních předpisů - stanoví pravidla, kterým právním předpisům o sociálním zabezpečení budou osoby kryté touto Smlouvou podléhat. V zásadě to budou právní předpisy státu, na jehož území je vykonávána výdělečná činnost (článek 6) s některými odchylkami pro pracovníky vyslané zaměstnavatelem se sídlem na území jednoho smluvního státu k přechodnému výkonu zaměstnání na území druhého smluvního státu a dále pro osoby zaměstnané na palubě lodi, státní úředníky a zaměstnance diplomatických a konzulárních úřadů (článek 7). Přesným vymezením aplikace jediného konkrétního zákonodárství v daném časovém období sledují všechny sociální smlouvy, tj. i předkládaná Smlouva s Chile, cíl vyloučit případné dvojí pojištění, eventuelně zabránit jeho úplné absenci.

Část III - zvláštní ustanovení - ve dvou kapitolách stanoví specifickou úpravu pro oblasti sociálního zabezpečení upravené Smlouvou :

- **v oblasti zdravotní péče (kapitola první)** upravuje u příjemců důchodů přiznaných jen podle právních předpisů jednoho smluvního státu nárok na poskytování zdravotní péče při bydlišti na území druhého smluvního státu za stejných podmínek jako osobám, které na ni mají nárok podle předpisů tohoto smluvního státu (článek 9). Z uvedeného ustanovení vyplývá, že poživatel chilského důchodu bude při trvalém pobytu na území České republiky považován za poživatele českého důchodu, za kterého bude plátcem pojistného na zdravotní pojištění stát bez ohledu na výši důchodu a že zdravotní péče mu bude poskytnuta ve stejném rozsahu jako českým pojištěncům. To je však zatím jen teoretický případ, neboť z Chile není dosud do České republiky vyplácen žádný důchod. Obdobně i český důchodce v Chile bude postaven naroveň tamějších poživatelů důchodů (dnes se vyplácí do Chile 1 důchod).
- **v oblasti důchodového pojištění (kapitola druhá)** článek 10 zakládá povinnost kompetentní instituci započítávat v nezbytném rozsahu pro vznik, zachování nebo obnovení nároku na důchod doby pojištění získané v rámci chilského nebo českého sociálního zabezpečení (důchodového pojištění), pokud se nepřekrývají. Článek 11

stanoví pravidla při posuzování poklesu pracovní schopnosti pro účely dávek podmíněných dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Z tohoto ustanovení vyplývá, že posuzování pracovní schopnosti je v kompetenci instituce státu, který dávku přiznává s tím, že potřebná lékařská vyšetření zajišťuje pro ni bezplatně instituce smluvní strany v místě bydliště žadatele o dávku. Pouze v případech, kdy jedna instituce požaduje, aby lékařská vyšetření byla provedena výlučně na území druhé smluvní strany nebo požaduje další doplňující vyšetření, budou tato prováděna za úhradu (odstavec 3 a 4). Správní ujednání k provádění Smlouvy stanoví, že cena lékařského vyšetření musí odpovídat cenám platným pro lékařská vyšetření vlastních pojištěnců na území smluvní strany, kde bylo vyšetření provedeno. V článku 12 Smlouva stanoví postup při výpočtu důchodů podle českých předpisů. Vznikne-li nárok na důchod i bez přihlédnutí k dobám pojištění v Chile, bude vyměřen jen podle českých právních předpisů o důchodovém pojištění. Teprve nebude-li stačit samotná doba pojištění získaná podle českých předpisů k získání nároku na důchod, bude přihlédnuto v nezbytném rozsahu i k dobám pojištění v Chilské republice. Jedná se o obvyklý postup uplatňovaný pro oblast důchodů v bilaterálních vztazích České republiky i jiných států, včetně států Evropské unie. V obou státech bude platit, že výše důchodu se stanoví výlučně podle délky doby pojištění ve státě, jehož instituce důchod přiznává a bude vyplácet (článek 12 odstavec 2 b) a článek 13 odst 5). V odstavci 4 článku 12 je řešen specifický případ invalidních důchodů, pro jejichž přiznání není podle českých právních předpisů potřebná žádná doba pojištění. Je zcela oprávněné zamezit tomu, aby v rámci rovnosti území mohly uplatňovat nárok na tuto dávku osoby, které s českým systémem sociálního zabezpečení (důchodového pojištění) neměly nikdy nic společného. Článek 13 stanoví postup při výpočtu důchodu podle chilských předpisů. Odstavec 1 – 3 se týká výpočtu důchodu podle nového způsobu individuálního spoření a odstavec 4 – 6 postupu podle starého systému pojištění. Odstavec 7 je potřebný s ohledem na chilské zákonodárství, kdy chilští občané v minulosti pracovali také - byť ojedinelé - na území býv. Československa (z politických důvodů jako uprchlíci) a ne vždy může chilská instituce přesně vymezit období pojištění, které má pro nárok na důchod hodnotit.

Část IV - různá ustanovení - obsahuje převážně závazky příslušných úřadů a institucí přijímané za účelem usnadnění provádění Smlouvy či konkretizaci zásad v ní obsažených (články 14 až 19).

Část V - přechodná a závěrečná ustanovení - vylučuje zpětnou platbu dávek za dobu před vstupem Smlouvy v platnost. Pro získání nároku na dávku se však přihlíží i k dobám pojištění získaným ve druhém smluvním státě před vstupem Smlouvy v platnost. Článek 20 odstavec 2 umožní nově přepočítat důchod přiznaný před vstupem Smlouvy v platnost podle jejích ustanovení. Uvedené ustanovení bude využito ojedinele. Týkalo by se již dříve přiznaného českého důchodu, pro jehož výši byla započítána doba pojištění v Chile (do Chile je vyplácen v současné době pouze 1 český důchod, opačně žádný). Požádá-li příjemce tohoto důchodu o jeho nové vyměření, chilská kompetentní instituce mu přizná důchod s přihlédnutím ke Smlouvě a česká kompetentní instituce úměrně (k chilským dobám pojištění) sníží důchod. Další ustanovení upravují obvyklým způsobem podmínky pro vstup Smlouvy v platnost (článek 21), dobu na níž se Smlouva sjednává s eventuelní možností výpovědi při zachování nároků získaných za její existence (článek 22) a závěrečné formalities. Podrobnosti týkající se aplikace zásad stanovených Smlouvou upraví Správní ujednání sjednané ve smyslu článku 14 a) Smlouvy.

Vzhledem k tomu, že mezi oběma státy nebyla a ani se neočekává velká migrace osob, bude provádění Smlouvy představovat jen minimální nárůst výdajů na poskytování dávek upravovaných Smlouvou. K 31. srpnu 2000 pracovalo v České republice na základě povolení k zaměstnání jen 5 chilských občanů. V této souvislosti se poznamenává, že v 60. letech pracovalo v České republice několik chilských občanů. Dle informací chilské strany se jedná cca o 15 osob. Nutno tedy počítat s tím, že z hlediska české strany založí Smlouva postupně cca 20 osobám důchodové nároky v průměru za sedm roků pojištění na území býv. Československa či České republiky.

Sjednání Smlouvy nevyžaduje změny v českém právním řádu a její provádění bude zajišťováno v rámci působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva zdravotnictví na základě platných právních předpisů se zřetelem k ustanovením této Smlouvy.

Předložený dokument je Smlouva prezidentského charakteru, a proto před ratifikací musí být předložena k vyslovení souhlasu Parlamentu České republiky podle článku 49 Ústavy ČR, protože upravuje odchylně od zákonů práva a povinnosti občanů a institucí. Jedná se zejména o povinnost kompetentní instituce započítávat v nezbytném rozsahu pro nárok na důchod doby pojištění získané podle chilských předpisů o sociálním zabezpečení, pokud se nepřekrývají, provádět navíc některé administrativní úkony (vystavovat osvědčení o účasti vysílaných pracovníků na sociálním zabezpečení v České republice, ověřovat údaje a skutečnosti potřebné k prokázání nároku na dávky

pro potřeby chilských institucí) a doplňující lékařská vyšetření žadatele o dávku. Na základě Smlouvy vznikne též státu povinnost platit pojistné na zdravotní pojištění za poživatele chilských důchodů s bydlištěm na území České republiky. Osobám, které byly zaměstnány na území Chile po dobu kratší, než vyžadují příslušné chilské předpisy o důchodovém pojištění (sociálním zabezpečení), založí nárok na „dílní“ důchod.

V Praze dne 27. listopadu 2000

Miloš Zeman v.r.
předseda vlády

S m l o u v a

mezi

Českou republikou

a

Chilskou republikou

o sociálním zabezpečení

Česká republika a Chilská republika, vedeny přáním upravit vzájemné vztahy v oblasti sociálního zabezpečení, se dohodly uzavřít tuto smlouvu:

ČÁST I

Vš e o b e c n á u s t a n o v e n í

Článek 1

1) Pro účely této smlouvy výrazy a termíny uvedené níže znamenají :

a) „území“

v případě České republiky území České republiky,
v případě Chile je to území, na které se vztahuje Politická ústava Chilské republiky;

b) „dávka“

jakýkoliv důchod nebo jiné peněžité plnění, včetně všech doplatků, přídavků a zvýšení;

c) „právní předpisy“

zákony, nařízení a další předpisy týkající se odvětví sociálního zabezpečení uvedených
v článku 2 této smlouvy;

d) „příslušný úřad“

v případě České republiky Ministerstvo práce a sociálních věcí
a Ministerstvo zdravotnictví,

v případě Chile Ministerstvo práce a sociálního zabezpečení;

e) „kompetentní instituce“

pro obě smluvní strany, orgán nebo úřad zodpovědný za provádění právních předpisů
uvedených v článku 2 této smlouvy;

f) „doba pojištění“

každou dobu definovanou jako takovou právními předpisy, podle nichž byla získána a
každou dobu postavenou jí naroveň podle těchto právních předpisů.

2) Ostatní termíny a výrazy užití v této smlouvě mají význam daný jim platnými právními předpisy.

Článek 2

Věcný rozsah

- 1) Tato smlouva se týká:
  - A) pokud jde o Českou republiku právních předpisů o:
    - a) důchodovém pojištění,
    - b) veřejném zdravotním pojištění, pokud jde o poživatele důchodů;
  - B) pokud jde o Chile právních předpisů o:
    - a) systému starobních a invalidních důchodů a důchodů pozůstalých založených na individuálním spoření,
    - b) systémech starobních a invalidních důchodů a důchodů pozůstalých spravovaných Úřadem pro správu sociálního zabezpečení ,
    - c) zdravotní péči pro důchodce,
- 2) S výhradami uvedenými dále se tato smlouva vztahuje na všechny právní předpisy měnící nebo doplňující právní předpisy uvedené v odstavci 1 tohoto článku.
- 3) Tato smlouva se vztahuje na všechny právní předpisy smluvní strany, které rozšiřují právní předpisy uvedené v odstavci 1 tohoto článku o nové kategorie osob, za předpokladu, že dotyčná smluvní strana nesdělí do šesti měsíců od publikace takového právního předpisu druhé smluvní straně, že se na tento právní předpis Smlouva nevztahuje.
- 4) Tato smlouva se nevztahuje na právní předpisy zřizující nové odvětví sociálního zabezpečení, pokud se na tom smluvní strany nedohodnou.
- 5) Ustanovení této smlouvy vylučují použití ustanovení jiných dvoustranných nebo mnohostranných smluv uzavřených jednou ze smluvních stran ve vztahu k právním předpisům uvedeným v odstavci 1 tohoto článku.

Článek 3

Osobní rozsah

Pokud není v této smlouvě stanoveno jinak, vztahuje se na osoby, které podléhají nebo podléhaly právním předpisům uvedeným v článku 2 této smlouvy a na osoby, které odvozují svá práva od těchto osob.

Článek 4

Rovnost nakládání

Pokud není v této smlouvě stanoveno jinak, osoby uvedené v článku 3, pokud bydlí nebo se zdržují na území smluvní strany, mají stejná práva a povinnosti stanovené právními předpisy této smluvní strany pro její občany.

Článek 5

Převod dávek

1) Nestanoví-li tato smlouva jinak, nesmí být nárok na dávku zamítnut a její výplata krácena, zastavena nebo odňata z důvodu, že oprávněná osoba bydlí na území druhé smluvní strany.

2) Nestanoví-li tato smlouva jinak, dávky přiznané podle právních předpisů jedné smluvní strany budou vypláceny osobám uvedeným v článku 3, které se zdržují nebo bydlí mimo území obou smluvních stran, za podmínek stanovených pro jejich občany v právních předpisech té smluvní strany, která dávku vyplácí.

ČÁST II

Používání právních předpisů

Článek 6

Obecné ustanovení

Nestanoví-li tato smlouva jinak nebo nedohodnou-li se příslušné úřady smluvních stran jinak, osoby vykonávající pracovní činnost budou podléhat právním předpisům té smluvní strany, na jejímž území je výdělečná činnost vykonávána.

Článek 7

Zvláštní ustanovení

1) Zaměstnanec podniku, jehož hlavní sídlo je na území jedné smluvní strany a který je vyslán na území druhé smluvní strany, aby tam dočasně vykonával práci, podléhá právním předpisům první smluvní strany, za předpokladu, že očekávané trvání takové práce nepřekročí 2 roky.

2) Státní úředník, vyslaný jednou ze smluvních stran na území druhé smluvní strany, podléhá i nadále právním předpisům první smluvní strany bez časového omezení.

3) Diplomaté, členové diplomatického sboru a konzulárního zastoupení, jakož i osoby zaměstnané v jejich službách podléhají, pokud jde o sociální zabezpečení, ustanovením Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích z 18. dubna 1961 a Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z 24. dubna 1963.

4) Zaměstnanec letecké dopravní společnosti se sídlem na území jedné smluvní strany, který je vyslán na území druhé smluvní strany, bude podléhat právním předpisům první smluvní strany, jako kdyby stále pracoval na území této smluvní strany.

5) Zaměstnanec na palubě lodi podléhá právním předpisům smluvní strany, pod jejíž vlajkou loď pluje.

Článek 8

Výjimky z ustanovení článků 6 a 7

Příslušné úřady obou smluvních stran nebo orgány jimi pověřené mohou, po vzájemné dohodě, na žádost zaměstnance a zaměstnavatele povolit výjimky z ustanovení článků 6 a 7 ve prospěch určitých osob nebo kategorií osob.

ČÁST III

U s t a n o v e n í t ý k a j í c í s e j e d n o t l i v ý c h d á v e k

Kapitola I

Dávky zdravotní péče

Článek 9

Dávky zdravotní péče pro důchodce

Osoby, které bydlí na území jedné smluvní strany a požívají důchody pouze podle právních předpisů druhé smluvní strany, mají nárok na zdravotní péči podle právních předpisů smluvní strany, kde bydlí, za stejných podmínek jako osoby, které mají nárok na obdobnou zdravotní péči podle právních předpisů této smluvní strany.

Kapitola II

Důchody invalidní, starobní a pozůstalých

Článek 10

Sčítání dob pojištění

Vyžadují-li právní předpisy jedné smluvní strany získání určitých dob pojištění pro vznik, zachování nebo obnovení nároku na důchod invalidní, starobní nebo důchody pozůstalých, doby pojištění získané podle právních předpisů druhé smluvní strany se připočtou, je-li to třeba, k dobám získaným podle právních předpisů první smluvní strany, pokud se nepřekrývají.

Článek 11

Určení invalidity

1) Pro stanovení poklesu pracovní schopnosti za účelem přiznání odpovídajících invalidních důchodů provede kompetentní instituce každé smluvní strany vlastní posouzení v souladu s právními předpisy, které používá. Potřebná lékařská vyšetření zajistí instituce v místě bydliště žadatele.

2) Pro účely uvedené v předchozím odstavci, instituce smluvní strany v místě bydliště žadatele postoupí instituci druhé smluvní strany na její žádost a bezplatně lékařské zprávy a dokumentaci, které má k dispozici.

3) V případě, že kompetentní česká instituce pokládá za potřebné, aby lékařská vyšetření, která jsou výlučně v jejím zájmu, byla provedena v Chile, budou tato hrazena kompetentní českou institucí.

4) V případě, že kompetentní chilská instituce pokládá za potřebné, aby lékařská vyšetření, která jsou výlučně v jejím zájmu, byla provedena v České republice, budou hrazena podle jejich zákonů. Pokud jde o členy individuálního systému spoření, kompetentní chilská instituce veškeré náklady za vyšetření uhradí s tím, že od žadatele bude požadovat určitou procentní částku. Kompetentní chilská instituce může z důchodu nebo z účtu individuálního spoření odečíst částku, kterou má dotyčná osoba uhradit.

Článek 12

Provádění českých právních předpisů

1) Jsou-li podle právních předpisů České republiky splněny podmínky nároku na dávku i bez přihlídnutí k dobám pojištění získaným podle právních předpisů Chile, stanoví

kompetentní instituce dávku výlučně na základě dob pojištění získaných podle českých právních předpisů.

2) Pokud nárok na dávku podle českých právních předpisů může vzniknout pouze s přihlédnutím k dobám pojištění započitatelným podle chilských právních předpisů, pak kompetentní česká instituce :

a) stanoví nejprve teoretickou výši dávky, která by náležela v případě, že by všechny doby pojištění byly získány podle českých právních předpisů a

b) poté na základě teoretické výše určené podle písmene a) stanoví skutečnou výši dávky podle poměru délky dob pojištění získaných podle českých právních předpisů k celkové době pojištění získané v obou státech.

3) Pro stanovení vyměřovacího základu pro výpočet dávek podle českých právních předpisů se doby pojištění získané podle chilských právních předpisů v rozhodném období vylučují.

4) Podmínkou vzniku nároku na plný invalidní důchod osobám, jejichž invalidita vznikla před dosažením osmnácti let věku a které nebyly účastny pojištění po potřebnou dobu, je trvalý pobyt na území České republiky.

Článek 13

Provádění chilských právních předpisů

1) Členům Správy penzijních fondů jsou důchody financovány saldem z jejich účtů individuálního spoření. V případě, že ten nestačí k vyplácení důchodů v minimální výši zaručené státem, mají členové právo na přičtení získaných dob, v souladu s článkem 10 této smlouvy, pro získání nároku na minimální starobní a invalidní důchod. Stejně právo mají i poživatelé důchodů pozůstalých.

2) Pro účely splnění podmínek chilských právních předpisů o předčasném starobním důchodu podle nového penzijního systému se členové, jimž byl přiznán důchod podle českých právních předpisů, považují za poživatele důchodu ve smyslu důchodových režimů uvedených ve čtvrtém odstavci.

3) Členové nového penzijního systému v Chile mohou po dobu svého trvalého pobytu v České republice do tohoto systému platit dobrovolně příspěvky jako samostatně výdělečně činné osoby, bez ohledu na svůj závazek dodržovat právní předpisy uvedeného státu týkající se povinných příspěvků. Pracovníci, kteří si zvolí tuto možnost, jsou vyňati z povinnosti platit v Chile příspěvky na zdravotní péči.

4) Členům penzijních systémů spravovaných Úřadem pro správu sociálního zabezpečení se pro nárok na důchodové dávky podle právních předpisů pro ně platných započítávají doby získané podle článku 10 této smlouvy.

5) V případech uvedených v odstavcích 1 a 4 tohoto článku stanoví výši dávky důchodu kompetentní instituce tak, jako kdyby všechny doby pojištění byly získány podle jejích vlastních právních předpisů a pro výplatu důchodu stanoví příslušnou částku jako poměr mezi dobami pojištění získanými výlučně podle chilských právních předpisů a úhrnem dob pojištění získaných v obou smluvních státech. Jestliže součet dob pojištění v obou smluvních stranách přesáhne dobu požadovanou chilskými právními předpisy k získání nároku na plný důchod, případně minimální důchod, nepřihlíží se k přebytečné době pro účely tohoto výpočtu.

6) Osoby, které jsou účastny pojištění nebo jimž jsou poskytovány dávky podle právních předpisů České republiky, jsou pro účely nároku na dávky podle platných právních předpisů upravujících systém sociálního zabezpečení spravovaný Úřadem pro správu sociálního zabezpečení současně považovány za účastníky systému sociálního zabezpečení v Chile.

7) V případě, že není možné určit období, v němž dané doby pojištění byly získány podle chilských právních předpisů, má se za to, že tyto doby se nepřekrývají s dobami získanými podle právních předpisů České republiky.

IV

Různá ustanovení

Článek 14

Pravomoc příslušných úřadů

Příslušné úřady smluvních stran nebo jimi pověřené orgány:

- a) sjednají Správní ujednání k provádění této smlouvy;
- b) ustanoví příslušné styčné orgány;
- c) sdělí si navzájem interní opatření, která přijaly za účelem provádění této smlouvy;
- d) uvědomí se navzájem o všech změnách právních předpisů uvedených v článku 2, které mají podstatný vliv na provádění této smlouvy;
- e) budou si vycházet vstříc a poskytovat technickou a administrativní pomoc při provádění této smlouvy.

Článek 15

Vzájemná pomoc

1) Pro účely provádění této smlouvy si poskytnou příslušné úřady, styčné orgány a kompetentní instituce smluvních stran vzájemnou pomoc tak, jako kdyby prováděly vlastní právní předpisy. Tato spolupráce je bezplatná.

2) Úřady a instituce obou smluvních stran mohou mezi sebou a se zúčastněnými osobami jednat přímo. Je-li to třeba, mohou také jednat prostřednictvím diplomatických a konzulárních úřadů.

3) Diplomatické a konzulární úřady smluvních stran se mohou při zjišťování potřebných informací v zájmu zajištění ochrany osob, na které se tato Smlouva vztahuje, obracet na úřady a instituce druhé smluvní strany. Mohou též zastupovat zmíněné osoby, aniž by k tomu potřebovaly zvláštní zmocnění.

4) Žádosti podané kompetentní institucí týkající se provádění této smlouvy budou přijaty, i když budou sepsány v úředním jazyce druhé smluvní strany.

5) Korespondence mezi příslušnými úřady, styčnými orgány a kompetentními institucemi smluvních stran může být vedena v některém z úředních jazyků nebo v jazyce anglickém.

Článek 16

Osvobození od správních poplatků a požadavku ověřování

Pokud doklady a osvědčení předkládané úřadům a institucím jedné smluvní strany jsou osvobozeny od správních poplatků, platí to též pro doklady a osvědčení předkládané úřadům a institucím druhé smluvní strany, jestliže se vztahují k provádění této smlouvy. Doklady a osvědčení předkládané v souvislosti s prováděním této smlouvy nemusí být předkládány k ověřování diplomatickým a konzulárním úřadům.

Článek 17

Podávání žádostí, zpráv a odvolání

1) Každá žádost, sdělení nebo odvolání, které mají být podány úřadům nebo institucím jedné smluvní strany v určité lhůtě se považují, jsou-li v dané lhůtě předloženy odpovídajícímu úřadu nebo instituci druhé smluvní strany, za včas podané úřadu první smluvní strany. Úřady smluvní strany, jimž žádost, sdělení nebo odvolání byly doručeny, jsou povinny je neprodleně postoupit úřadům nebo institucím druhé smluvní strany.

2) Žádost o dávku podaná podle právních předpisů jedné smluvní strany se považuje za žádost o obdobnou dávku podle právních předpisů druhé smluvní strany. To neplatí pro starobní důchody, pokud žadatel prohlásí, nebo je-li to jinak zřejmé, že žádost o důchod uplatňuje jen podle právních předpisů první smluvní strany.

Článek 18

Výplata dávek

1) Platby podle této smlouvy se provádějí v měně příslušné smluvní strany nebo ve volně směnitelných měnách.

2) Pokud jedna ze smluvních stran zavede měnové omezení, smluvní strany se neprodleně dohodnou na nutných opatřeních k zajištění převodu dávek, které musí být podle této smlouvy vyplaceny mezi územími obou smluvních stran.

Článek 19

Řešení sporů

1) Příslušné úřady smluvních stran vyvinou úsilí každý spor, který může vzniknout, pokud jde o výklad nebo používání této smlouvy, urovnat jednáním.

2) Nedojde-li do 6 měsíců od zahájení jednání podle předchozího odstavce k urovnání sporu, bude spor řešen jednáním obou smluvních stran diplomatickou cestou.

ČÁST V

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 20

Přechodná ustanovení

1) Tato smlouva nezakládá žádné nároky na dávky za dobu před jejím vstupem v platnost. Při stanovení nároku na dávky podle této Smlouvy se přihlédne k předchozím případům a k dobám pojištění, které byly získány před jejím vstupem v platnost.

2) Na žádost dotyčné osoby bude důchod, který byl vyplácen před vstupem této smlouvy v platnost, přepočten ve smyslu jejich ustanovení. Tento přepočet může být proveden i z moci úřední. Nově vypočtená výše důchodů nesmí být nižší než výše původního důchodu.

3) Ustanovení právních předpisů smluvních stran týkající se promlčení nebo zániku nároku na dávky se nepoužijí na nároky vyplývající z ustanovení odstavců 1 a 2 tohoto článku za předpokladu, že osoba uplatnila žádost do dvou let od vstupu Smlouvy v platnost.

Článek 21

Vstup v platnost

Tato smlouva podléhá ratifikaci a vstoupí v platnost prvého dne čtvrtého měsíce následujícího po dni výměny ratifikačních listin.

Článek 22

Vypovězení smlouvy

1) Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou. Může být vypovězena každou ze smluvních stran. Výpověď musí být podána písemně a doručena diplomatickou cestou nejpozději šest měsíců před koncem běžného kalendářního roku druhé smluvní straně, přičemž v takovém případě platnost Smlouvy skončí vždy 31. prosince uvedeného roku.

2) V případě ukončení platnosti této smlouvy budou nároky získané dle jejich ustanovení zachovány. To platí i pro nároky, o jejichž přiznání bylo požádáno ještě za platnosti Smlouvy.

Dáno v *Santiago* dne *7. prosince 2000* ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a španělském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Českou republiku

Za Chilskou republiku

